

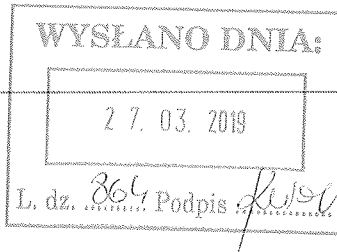
REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W KIELCACH

PRIORYTET

KOPIA

POLECONY

ZA POTWIERDZENIEM
ODBIORU

Kielce, dnia 27 marca 2019 r.

WK.60.37.2018

Pani Irena Marcisz
Wójt Gminy Łopuszno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od 23 października do 18 grudnia 2018 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Łopuszno za 2017 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 31 stycznia 2019 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową **Gminy Łopuszno**. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W dokumentacji opisującej przyjęte i stosowane w 2017 roku przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości – zarządzenie Nr 67/2013 Wójta z dnia 14 listopada 2014 r. wraz ze zmianą (zarządzenie Nr 27/2014 Wójta z dnia 2 czerwca 2014 r.) - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) opis konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” zawarty w zał. nr 3 do końca 2017 r. nie został dostosowany do faktycznych zasad funkcjonowania tego konta w księgach rachunkowych Urzędu w zakresie dochodów i wydatków. W Urzędzie funkcjonuje odrębny rachunek dla wydatków, który zasilany jest bezpośrednio z budżetu (130/223), dla dochodów, z którego dochody odprowadzane są na konto organu (222/130), natomiast w polityce zawarto zapis, iż saldo konta 130 w zakresie zrealizowanych wydatków podlega okresowemu przeksięgowaniu na podstawie sprawozdań budżetowych na stronę Wn konta 800, a w zakresie dochodów – na stronę Wn konto 800.
Prawidłowy sposób przenoszenia salda konta 130 w zakresie wydatków i dochodów na konta 223 i 222 został zawarty w nowej polityce rachunkowości (zarządzenie Nr 75/2017 Wójta z dnia 29 grudnia 2017 r.) obowiązującej w jednostce od 2018 r.
 - b) nie zawarto uregulowań w zakresie ewidencji księgowej rozliczeń podatku od towarów i usług VAT, w związku z obowiązującą od dnia 1.01.2017 r. w Gminie centralizacją rozliczeń podatku VAT. W obowiązującej od 2018 r. nowej polityce rachunkowości dla konta 225 ograniczono się tylko do wskazania kont analitycznych przypisanych do rozliczeń podatku VAT z poszczególnymi

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 561 ze zm., dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

137/2018
tu

jednostkami.

- c) nie zawarto wykazu stosowanych w jednostce dzienników częściowych (również w nowej polityce)
- d) nie określono wersji oprogramowania stosowanych w jednostce programów komputerowych (również w nowej polityce).
- e) w zał. nr 1 „Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych” do zarządzenia Nr 67/2013 w pkt 3 „Technika prowadzenia ksiąg rachunkowych” zawarto zapis, iż księgi rachunkowe jednostki prowadzone są za pomocą komputera oraz w zał. nr 1 do zarządzenia Nr 75/2017 w § 3 „Technika prowadzenia ksiąg rachunkowych” wskazano, iż księgi rachunkowe prowadzone są za pomocą systemu finansowo-księgowego Finanse DDJ, pomimo iż w latach ubiegłych, jak i w 2017 roku i nadal w Urzędzie w sposób ręczny prowadzona jest ewidencja szczegółowa do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg najemców lokali mieszkalnych.
- f) w opisie zasad funkcjonowania konta 851 „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych” wprowadzono zapis, iż ewidencji szczegółowej do konta 851 się nie prowadzi. W obowiązującej od 2018 r. nowej polityce rachunkowości wprowadzono wymóg prowadzenia ewidencji analitycznej, którego nie przestrzegano.

Nie określono również zasad funkcjonowania kont w zakresie ewidencji podatków i opłat na poszczególnych kontach, tj. nie dostosowano zasad funkcjonowania kont Urzędu do przepisów rozdziału 2 „Księgi rachunkowe i plan kont” rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego². Zasady nie zostały określone w żaden inny sposób. Zasad tych nie zawiera również polityka obowiązująca od 2018 r.

Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) i lit. c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³ oraz § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴.

- 2. Obowiązująca w jednostce w 2017 r. „Instrukcja kasowa” wprowadzona zarządzeniem Nr 45/2008 Wójta z dnia 28 października 2008 r. do czasu trwania kontroli (listopad 2018 r.) nie została dostosowana do stanu faktycznego, bowiem zawiera regulacje w zakresie gospodarki kasowej dotyczące również wypłat gotówkowych z kasy, pogotowia kasowego oraz dowodów kasowych wydatkowych, w sytuacji gdy co najmniej od 2014 roku w kasie dokonuje się tylko wpłat dochodów z tytułu opłaty skarbowej i targowej. Powyższe narusza art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵. Nowa Instrukcja kasowa została wprowadzona zarządzeniem nr 72/2018 Wójta z dnia 30 listopada 2018 r.
- 3. Dekretacje dowodów księgowych, takich jak wyciągi bankowe (dotyczące budżetu i dochodów Urzędu) i raporty kasowe, zawierały tylko symbole kont, na których dokonywano zapisów, bez

² Dz. U. Nr 208, poz. 1375

³ Dz. U. 2019 r. poz. 351, dalej ustawa o rachunkowości

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 760 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

podpisu osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia w księgach, co narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

4. Ostateczne zamknięcie ksiąg Urzędu za 2017 rok prowadzonych dla Wydatków, Depozytów i ZFŚS nastąpiło w dniu 18.07.2018 r. oraz księgi Urzędu prowadzonej dla Dochodów i księgi budżetu pn. „Organ” - w dniu 30.07.2018 r. pomimo, że ostateczne zamknięcie winno nastąpić do dnia 30 kwietnia 2018 r. Nieprawidłowość narusza § 18 ust. 3 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Ponadto zapisy księgowe znajdujące się w księgach rachunkowych budżetu i Urzędu dotyczące poszczególnych okresów sprawozdawczych (miesiący) 2017 roku zostały zatwierdzone ze znacznym opóźnieniem (w większości przypadków w okresie maj-lipiec 2018 r.), po upływie terminów do sporządzenia sprawozdań budżetowych, co oznacza, że nie spełniono wymogu określonego w art. 24 ust. 5 pkt 1 i pkt 2 ustawy o rachunkowości, a sprawozdania za ww. miesiące sporządzane były na podstawie niezaksięgowanych dowodów księgowych.

Powyższe działania oznaczają, iż do ww. dni księgi rachunkowe pozostawały w buforze i nie zostały zatwierdzone, co dawało możliwości dokonywania w nich zmian, zapisów.

Nieprawidłowość narusza art. 12 ust. 2 pkt 1 i ust. 5 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Ponadto wskazówki w kwestii pojęcia „zamknięcie miesiąca” zawiera rozdział VI „Zamknięcie ksiąg rachunkowych” uchwały nr 5/10 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie niektórych zasad prowadzenie ksiąg rachunkowych stanowiącej zał. do Komunikatu Nr 10 Ministra Finansów z dnia 18 maja 2010 r.⁶, zgodnie z którym od zamknięcia ksiąg rachunkowych, które ma charakter nieodwracalny, odróżnia się tzw. "zamknięcie miesiąca" polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub korekty zapisów w danym miesiącu. Wprawdzie przepisy ustawy nie zawierają definicji "zamknięcia miesiąca", ale odnoszą się do tego pojęcia pośrednio: w przepisie art. 25 ust. 1 pkt 1 - wykluczającym możliwość dokonywania poprawek w księgach rachunkowych "po zamknięciu miesiąca" oraz w przepisie art. 25 ust. 2 ustawy - nakazującym w razie ujawnienia błędów po zamknięciu miesiąca lub w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera dokonania korekty poprzez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korektę błędnych zapisów (tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi).

Zgodnie z pkt 30 rozdziału V „Warunki prowadzenia ksiąg rachunkowych” ww. uchwały utrzymywanie zapisów w stanie edycji (np. przed akceptacją w buforze) nie może być uznane za tożsame z ujęciem w księgach rachunkowych zakwalifikowanych do zaksięgowania w danym miesiącu dowodów księgowych.

5. Część zapisów księgowych ujmowanych w 2017 r. oraz wybrane zapisy z 2018 r. w Dzienniku „Organ” i Dzienniku „Dochody własne gminy” dotyczących operacji gospodarczych nie wskazuje na treść ekonomiczną tej operacji w sposób jasny i zrozumiały bądź wskazuje na treść inną niż treść faktyczna tej operacji. Dokonywane opisy wskazują na czynność, ale nie pozwalają na jednoznaczne ustalenie treści ekonomicznej, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

⁶ Dz. Urz. Min. Fin. z 2010 r. Nr 6, poz. 26

6. W 2017 r. nie sporządzano za poszczególne okresy sprawozdawcze (miesiąc) oraz za rok obrotowy zestawień obrotów i sald kont księgi głównej (ewidencja syntetyczna); nie sporządzano również zestawień obrotów dzienników częściowych za poszczególne okresy sprawozdawcze pomimo, że w 2017 r. w ramach ksiąg rachunkowych budżetu i Urzędu prowadzono dzienniki częściowe grupujące zdarzenia wg ich rodzajów, a stosowany przez jednostkę program komputerowy daje możliwości sporządzenia zestawień, co stanowi naruszenie art. 18 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 2 oraz art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
7. Ewidencję analityczną do konta 800 „Fundusz jednostki” prowadzono z podziałem na konto 800-10-01 „Fundusz jednostki – środki trwale zwiększenia” i konto 800-10-02 „Fundusz jednostki – środki trwale zmniejszenia” dla wydatków oraz konto 800-10 „Fundusz jednostki” dla dochodów, co uniemożliwia ustalenie przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu; do konta 851 „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych” zaprowadzono jedno konto analityczne 851-20-00, na którym to koncie ujmowano zarówno zwiększenia, jak i zmniejszenia, co uniemożliwia wyodrębnienie stanu zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Powyższe narusza zasady funkcjonowania konta 800 i 851 określone w zał. nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. W obowiązującej w jednostce w 2017 r. polityce rachunkowości (zarządzenie Nr 67/2013 Wójta z dnia 14 listopada 2013 r.) wprowadzono zapis, iż do konta 851 nie prowadzi się ewidencji szczegółowej. W nowej polityce, obowiązującej od 2018 r., wprowadzono wymóg prowadzenia ewidencji analitycznej, którego nie przestrzegano.
8. W okresie od kwietnia do listopada 2017 roku wystąpił brak zgodności sald konta 130 „Rachunek bieżący jednostki-dochody” z saldami wykazanymi w ostatnich wyciągach bankowych za ten sam okres, co wskazuje, iż księgi rachunkowe dla dochodów Urzędu nie odzwierciedlają stanu rzeczywistego, nie są prowadzone rzetelnie, co narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 130 określone w zał. nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
9. Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont budżetu i Urzędu przy księgowaniu w 2017 r. nw. operacji gospodarczych:
 - a) operacje wpływu w dniu 31.12.2017 r. na rachunek budżetu zwrotów niewykorzystanych wydatków w kwocie ogółem 192.725,80 zł dokonywanych przez Urząd Gminy i podległe jednostki ujęto w ewidencji księgowej budżetu na stronie Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w korespondencji ze stroną Ma konta 133 „Rachunek budżetu” ze znakiem minus; również operację zwrotu przez Gminę na rachunek bankowy ŚUW niewykorzystanych środków z realizacji projektu unijnego w kwocie 1.339,05 zł ujęto ze znakiem minus na stronie Wn konta 133 w korespondencji ze stroną Ma konta 901 „Dochody budżetu”, zamiast ująć ww. operacje na właściwej stronie konta 133 ze znakiem plus. Powyższe działania spowodowały, iż wartość obrotów po stronie Wn i Ma na koncie 133 w ww. dniach nie jest zgodna z obrotami na wyciągu bankowym w tym samym dniu,
 - b) zrealizowane przez Urząd dochody, które wpływały na wyodrębniony w tym celu rachunek bankowy dochodów Urzędu (130-10-01), pod datą ostatniego dnia każdego miesiąca ujmowano w ewidencji księgowej budżetu na podstawie dokumentu PK na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” i Ma 901 „Dochody budżetu”, a następnie równoległe na stronie Wn konta 240-10-01

„Pozostałe rozrachunki - Przebieganie dochodów jednostki” i Ma 133. Na koniec roku pod datą 31.12.2017 r. dokumentem PK dokonano przebiegania zrealizowanych dochodów z konta 240-10-01 (strona Ma) na stronę Wn konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” w kwocie ogółem 3.122.692,01 zł. Dochody te są realizowane na wyodrębnionym w tym celu rachunku bankowym, co nie daje podstaw do ujmowania ich na koncie 133, na którym zapisów dokonuje się na podstawie dokumentów bankowych. Operacje rozliczeń z Urzędem Gminy z tytułu zrealizowanych przez Urząd dochodów budżetowych winny być bezpośrednio ujmowane w budżecie na podstawie sprawozdań budżetowych jednostki na stronie Wn konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” w korespondencji ze stroną Ma konta 901 „Dochody budżetu”.

- c) w księgach rachunkowych budżetu na koncie 134 „Kredyty bankowe” i 260 „Zobowiązania finansowe” nie ujmowano naliczenia odsetek od kredytów i obligacji w korespondencji z kontem 909 „Rozliczenia międzyokresowe,
- d) zwrot części niewykorzystanych dotacji celowych dokonany w okresie 2017 roku na kwotę 1.314,68 zł ujęto ze znakiem ujemnym na stronie Wn konta 133 i stronie Ma konta 901, zamiast zapisem dodatnim po przeciwnych stronach tych kont,
- e) przypisu części niewykorzystanych dotacji za 2017 r. do zwrotu w 2018 r. w kwocie ogółem 4.113,50 zł dokonano pod datą 31.12.2017 r. na podstawie dokumentu PK nr 344/2017 zapisem ujemnym na stronie Wn konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, zamiast zapisem dodatnim na stronie Ma konta 224 „Rozrachunki budżetu”,
- f) naliczenie i zapłata:
 - na rzecz Świętokrzyskiej Izby Rolniczej 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego w kwocie ogółem 3.880,36 zł ujmowano wg §2850 bezpośrednio w koszty na koncie 408 „Pozostałe koszty rodzajowe - pozostałe obciążenia”, pomijając etap naliczania na koncie 240,
 - należnej składki członkowskiej w kwocie ogółem 3.080,00 zł za przynależność Gminy do Regionalnej Organizacji Turystycznej. Operację ujęto na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
- g) rozliczenia z Powiatowym Urzędem Pracy w Kielcach z tytułu refundacji kosztów zatrudniania przez Urząd Gminy osób bezrobotnych do robót publicznych w kwocie 13.570,45 zł ujmowano z pominięciem ewidencji na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
- h) na stronie Ma konta 072-10-03 „Umorzenie WNIP” ujęto dokumentem PK nr 1909 pod datą 31.12.2017 r. zwiększenie umorzenia wartości początkowej „wnip” w korespondencji z kontem 400-10 „Amortyzacja” w kwocie 26.711,00 zł - umorzenie to obliczone zostało wg stawek amortyzacyjnych 20% i zgodnie z treścią ekonomiczną winno być ujęte na stronie Ma konta 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”,
- i) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu podatków w łącznej kwocie 92.000,00 zł ujęto na stronie Ma konta 290 „Odpisy aktualizujące należności” w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, zamiast z kontem 761 „Pozostałe koszty operacyjne”
- j) na koncie 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” w korespondencji z kontem 800 „Fundusz jednostki” nie ujęto równowartości części wydatków budżetowych dokonanych przez Urząd Gminy na sfinansowanie inwestycji (§ 605 i 606) w łącznej kwocie 264.004,89 zł. W konsekwencji na koncie 800 nie wystąpiły wszystkie zapisy zwiększające fundusz w związku z wykorzystaniem środków budżetu gminy na finansowanie inwestycji, a także zapisy zmniejszające fundusz z tytułu przebiegania

z konta 810 równowartości środków wykorzystanych na finansowanie wydatków inwestycyjnych.

Powyższe sposoby ujmowania operacji naruszają art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w zał. nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., jak również zasady funkcjonowania kont określone w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości.

10. Przypisu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych przekazywanych za miesiące nie kończące kwartałów dokonywano na stronie Wn konta 224 „Rozrachunki budżetu” pod datą wpływu udziałów za miesiąc poprzedni, zamiast na koniec miesiąca za który udziały wpłynęły. W związku z powyższym w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S za miesiące niekończące kwartałów 2017 r. w kol. 7 „Dochody wykonane” wg 756/75621/§0010 nie wykazywano faktycznych kwot udziałów tych jednostek we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych należnych za okres, którego sprawozdanie dotyczy, co narusza § 3 ust. 3 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷ oraz zasady funkcjonowania konta 224 określone w zał. nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. jak również art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
11. W 2017 roku w ewidencji księgowej Urzędu Gminy na koncie 011 „Środki trwałe” (Gr. „0”) ujęte były grunty o łącznej wartości księgowej co najmniej 596.531,00 zł przekazane w trwałe zarząd jednostkom oświatowym, Samorządowemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Gminnemu Ośrodkowi Sportowo-Wypoczynkowemu na podstawie decyzji Wójta wraz z protokołami przekazania, co stanowiło naruszenie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
12. W ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 011 „Środki trwałe” wystąpiły liczne przypadki, iż pod jednym numerem inwentarzowym ujmowano po kilka działek wskazując równocześnie łączną wartość tych działek, co uniemożliwia identyfikację poszczególnych działek oraz ustalenie wartości początkowej poszczególnych działek. Powyższe dotyczy 55 działek na kwotę ogółem 421.504,17 zł. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych⁸, jak również zasady funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określone w zał. nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz art. 28 ust. 1 pkt 1 i art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
13. Zapisów w dzienniku i w księdze głównej na koncie 011 „Środki trwałe” w zakresie ujmowania zakończonych i rozliczonych inwestycji dokonywano na podstawie wewnętrznych dowodów księgowych „Polecenie księgowania” (PK) w sytuacji posiadania przez jednostkę dokumentów źródłowych stanowiących podstawę zapisu – dowodów OT. W dowodach PK w kolumnie „Opis”

⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej

⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 1864, dalej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych

wpisywano: „Przyjęcie na stan środków trwałych ...” wskazując rodzaj środka trwałego zgodny z nazwą inwestycji. Równocześnie w Referacie Księgowym sporządzano dowód OT, któremu nadawano kolejny numer i wskazywano wartość, które to dokumenty OT w oryginale przechowywano w odrębnym segregatorze wraz kserokopiami faktur i Protokołów odbioru. Kserokopie dokumentów OT załączano do sporządzanych dowodów PK. Sporządzanie dowodu PK jako dokumentu stanowiącego podstawę zapisu w zakresie dotyczącym operacji gospodarczych udokumentowanych już dowodami wewnętrznymi OT było bezpodstawne. Powyższe narusza wewnętrzne uregulowania wprowadzone zarządzeniem Nr 44/2008 Wójta z dnia 22 października 2008 r., tj. § 9 pkt IV „Dowody księgowe dotyczące majątku trwałego” i § 13 pkt 6 rozdziału III oraz art. 20 ust. 2 pkt 3 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

- 14.** W zakresie terminowego ujmowania zdarzeń w księgach rachunkowych ustalono:
- a)** przeksięgowania na konto 901 „Dochody budżetu” subwencji oświatowej w kwocie 615.168,00 zł otrzymanej w grudniu 2017 r. a zaliczonej do dochodów stycznia 2018 r. dokonano na podstawie dokumentu PK nr 82/2018 dopiero w dniu 30.03.2018 r.,
 - b)** większość zdarzeń dotyczących zwiększenia wartości środków trwałych (konto 011) w kwocie ogółem 3.158.343,78 zł nie została ujęta we właściwych okresach sprawozdawczych, w których zdarzenia zaistniały, co dotyczy zakończonych inwestycji na kwotę ogółem 2.500.328,02 zł oraz przyjmowania na stan środków trwałych nieruchomości gruntowych na kwotę ogółem 658.015,76 zł otrzymanych nieodpłatnie w drodze komunalizacji oraz zakupionych od właścicieli do celów inwestycyjnych na tych nieruchomościach.
 - c)** fakturę Nr FD201700179350 z dn. 26.01.2017 r. dotyczącą zakupu 2 telefonów komórkowych za kwotę ogółem 2.002,05 zł ujęto w ewidencji księgowej konta 013 „Pozostałe środki trwałe” w lutym 2017 r., pomimo iż faktura wpłynęła do Urzędu w dniu 3.02.2017 r., tj. w dniu, który stosownie do obowiązującej w Urzędzie polityki rachunkowości umożliwiał ujęcie faktury (kosztów) w styczniu 2017 r.
Powyższe nieprawidłowości naruszają art. 20 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 3 i ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
- 15.** W zakresie przeprowadzania inwentaryzacji ustalono następujące nieprawidłowości:
- a)** inwentaryzacja drogą weryfikacji wg stanu na dzień 31.12.2017 r. sald kont Urzędu: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 225 wskazując w nazwie „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (saldo dotyczyło rozliczeń z tytułu podatku VAT) i 242 „Wadia i zabezpieczenia należytego wykonania umów” nie została przeprowadzona we właściwy sposób spełniający wymogi prawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji, co spowodowało nieustalenie rozbieżności pomiędzy ewidencją księgową a dokumentami źródłowymi (konto 221 i 225) oraz nie wykazała nierealności tych sald i nie spełnia ona wymogów prawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji, bowiem nie dokonano porównania danych rachunkowych z odpowiednimi dokumentami. Tak udokumentowane przeprowadzanie inwentaryzacji uniemożliwia potwierdzenie jej przeprowadzenia i rozliczenia. Ustalone w toku kontroli nieprawidłowości w zakresie konta 221, 225 i 242 wskazują wręcz, iż przy przeprowadzaniu inwentaryzacji drogą weryfikacji sald ograniczono się tylko do sporządzenia protokołów, do których wpisano nazwy danego konta wraz z saldem, które to dane wynikają wprost z ewidencji księgowej. Z protokołów nie wynika również by jakiegokolwiek dokumenty źródłowe były przedmiotem inwentaryzacji. W protokołach nie wskazano

poszczególnych dowodów księgowych - dokumentów źródłowych niezbędnych do przeprowadzenia inwentaryzacji metodą weryfikacji. Dokonana w Urzędzie weryfikacja polegająca na przepisaniu z ewidencji księgowej do „Protokołu weryfikacji” nazw i kwot ogółem dla danego konta nie pozwala na ustalenie stanu rzeczywistego i nie ujawnia żadnych rozbieżności między ewidencją księgową a dokumentami źródłowymi.

- b) w dniu 20.03.2018 r. sporządzono protokół weryfikacji wg stanu na dzień 31.12.2017 r. salda konta 011 „Środki trwałe” (w tym gruntów i środków trwałych trudno dostępnych), w którym wskazano saldo na dzień 1.01.2017 r. i 31.12.2017 r. oraz zwiększenia i zmniejszenia mające miejsce w 2017 r. W treści protokołu zawarto zapis, iż saldo wynika z zapisów prawidłowo udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami, jest ono realne i poprawnie ustalone. Do protokołu załączono wydruk zestawienia obrotów i sald konta 011 analitycznie za 2017 r. i wydruk z ewidencji środków trwałych „Zestawienie wg stanu na dzień 31.12.2017 r. grupa KŚT: 0, 1, 2, 3, 4, 6, 7 i 8 oraz Tabelę „Weryfikacja środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony – konto 011 na 31-12-2017 r.”, w której wskazano środki wg konta 011 z analityką rozbitą na grupy, podgrupy i rodzaje. Powyższe wskazuje, iż inwentaryzacją drogą weryfikacji objęto całe saldo konta 011, czyli również składniki, które nie podlegają inwentaryzacji tą metodą, a spisem z natury. Inwentaryzacja gruntów i środków trwałych trudno dostępnych nie spełnia wymogów prawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji, bowiem nie dokonano porównania danych rachunkowych z odpowiednimi dokumentami. Tak udokumentowana inwentaryzacja środków trwałych, w tym gruntów uniemożliwia potwierdzenie jej przeprowadzenia i rozliczenia. W protokole nie wskazano żadnych dokumentów, na podstawie których dokonano weryfikacji - na podstawie których dana nieruchomość została przyjęta na stan mienia gminnego wraz z datą jego przyjęcia (np. decyzje Wojewody, odpisy aktów notarialnych, umowy, wyciągi z ksiąg wieczystych itp.). Z protokołu nie wynika, by grunty stanowiące mienie Gminy wykazane w ewidencji księgowej (konto 011) w Referacie Księgowości zostały porównane z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości prowadzoną na stanowisku ds. mienia komunalnego i gospodarki gruntami. Inwentaryzacja metodą porównania ma doprowadzić do ustalenia stanu zgodnego z rzeczywistością. Dokumenty muszą gwarantować, że dane w nich zawarte są prawdziwe. Cechy takie noszą wyłącznie dokumenty źródłowe. Wszystkie inne dokumenty wtórne zawierają już informacje przetworzone i mogą zawierać treści zniekształcone lub nieaktualne.
- c) w dniu 20.03.2018 r. sporządzono protokół weryfikacji salda konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” na dzień 31.12.2017 r., w którym wskazano stan salda Ma na dzień 1.01.2017 r., kwotę zwiększeń i zmniejszeń ogółem w ciągu roku oraz saldo Ma na dzień 31.12.2017 r. w kwocie 710.748,72 zł. Do protokołu dołączono wydruk zestawienia obrotów i sald dla kont 080 analitycznych za 2017 rok, z którego wynika, iż saldo na koniec 2017 r. dotyczy 43 zadań. Zespół inwentaryzacyjny stwierdził, że saldo konta 080 wynika z zapisów prawidłowo udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami, jest ono realne i poprawnie ustalone. Analiza stanów na koncie 080 wykazała, iż pomimo zakończenia w 2016 roku 3 zadań inwestycyjnych na kwotę ogółem 302.205,00 zł, do dnia kontroli nie dokonano stosownych zapisów rozliczających dane inwestycje w księgach rachunkowych (konto 080), w związku z tym konto to nie wykazywało realnych sald.
- d) inwentaryzacja drogą weryfikacji sald kont budżetu: 134 „Kredyty bankowe” i 260 „Zobowiązania finansowe”, 222 „Rozliczenia dochodów budżetowych”, 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” i 240 „Pozostałe rozrachunki” oraz kont Urzędu: 201 „Rozrachunki

z odbiorcami i dostawcami”, 234 „Rozrachunki z pracownikami”, 290 „Odpisy aktualizujące należności” i 800 „Fundusz jednostki” wg stanu na dzień 31.12.2017 r. nie została należycie i szczegółowo udokumentowana, tj. w protokołach nie wskazano tytułów należności i zobowiązań, a także poszczególnych dowodów księgowych, dokumentów na podstawie, których weryfikacji dokonano. Weryfikacja sald powinna być udokumentowana w sposób nie budzący żadnych wątpliwości, co do rzetelności jej przeprowadzenia i faktycznego porównania sald z dokumentacją ze stanowisk merytorycznych. Jej celem jest stwierdzenie, czy rzeczywiście posiadane dokumenty potwierdzają istnienie, realność i wiarygodność określonego salda, a także poprawność tego salda.

Wykazywanie w księgach rachunkowych i sprawozdaniach nierzetelnych danych narusza art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, natomiast dokonywanie inwentaryzacji inwestycji drogą weryfikacji, która nie ustala stanu rzeczywistego bądź jej przebieg nie jest udokumentowany narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

16. W ewidencji księgowej Urzędu Gminy na koncie 130-10-01 „Rachunek bieżący jednostki - dochody” nie powtarzano zapisów dokonanych na koncie 133 „Rachunek budżetu” w zakresie wpływu dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Józefinie, co narusza zasady funkcjonowania konta 130 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
17. Zaangażowanie wydatków budżetowych, czyli wartość umów, ujmowano w większości przypadków na stronie Ma konta 998 pod datami otrzymanych od wykonawców faktur, zamiast na bieżąco w okresie sprawozdawczym, w którym umowy zawarto, co narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania tego konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
18. W zakresie prawidłowości sporządzenia bilansu z wykonania budżetu Gminy wg stanu na dzień 31.12.2017 r. w kolumnie „Stan na koniec roku” stwierdzono, że:
 - a) po stronie aktywów w poz. I.1.1 „Środki pieniężne budżetu” wykazano również środki na niewygasające wydatki w kwocie 1.961.585,70 zł (saldo konta 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki”), które winny być wykazane w poz. I.1.2 „Pozostałe środki pieniężne”;
 - b) po stronie pasywów:
 - w poz. I.1.2 „Zobowiązania długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)” ujęto wszystkie posiadane przez jednostkę zobowiązania finansowe z tytułu zaciągniętych kredytów i emisji obligacji w kwocie 6.172.000,00 zł, mimo że termin spłaty części zobowiązań w łącznej kwocie 1.412.000,00 zł przypadał na 2018 rok i zobowiązania te należało wykazać w poz. I.1.1 „Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”;
 - w poz. I.2 „Zobowiązania wobec budżetów” wykazano 0,00 zł, zamiast zgodnie z treścią ekonomiczną wykazać kwotę 4.103,50 zł, stanowiącą kwotę niewykorzystanych dotacji zwróconych do ŚUW w styczniu 2018 r. wynikającą z konta 240-10 „Konto pomyłek”. Powyższą kwotę bezzasadnie ujęto w poz. I.3 „Pozostałe zobowiązania”;
 - w poz. II.1.1 „Nadwyżka budżetu” wykazano kwotę 79.607,35 zł, zamiast kwoty 2.041.193,05 zł wynikającej z różnicy stanu konta 901 „Dochody budżetu” (39.568.582,23 zł) i konta 902 „Wydatki budżetu” (37.527.389,18 zł);

- w poz. II.1.3 „Niewykonane wydatki” wykazano kwotę 0,00 zł, zamiast wykazać ze znakiem minus stan konta 903 w kwocie 1.961.585,70 zł.
Powyższe narusza art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

19. W zakresie prawidłowości sporządzenia sprawozdania finansowego Urzędu Gminy według stanu na dzień 31.12.2017 r. w kol. „Stan na koniec roku” stwierdzono, że:

a) w Bilansie (korekta nr 1 z dnia 3.04.2018 r.):

- w pasywach w poz. A.II.1 „Zysk netto” wykazano kwotę 39.319.746,83 zł oraz jednocześnie w poz. A.II.2 „Strata netto” wykazano kwotę minus 7.318.335,64 zł, mimo że rok 2017 zamknął się zyskiem - konto 860 „Wynik finansowy” na koniec 2017 r. wykazuje saldo Ma w kwocie 32.001.411,19 zł;
- wykazano „per saldo” należności i zobowiązań w zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych, tj. w poz. B.II.4 „Pozostałe należności” wykazano kwotę 489.192,43 zł oraz w poz. C.II.5 „Pozostałe zobowiązania” wykazano kwotę 17.106,34 zł, zamiast wykazać pozostałe należności w kwocie 498.400,93 zł i pozostałe zobowiązania w kwocie 26.314,84 zł, co narusza art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

b) w zestawieniu zmian w funduszu jednostki (korekta nr 1 z dnia 27.06.2018 r.):

- w poz. I. „Fundusz jednostki na początku okresu (BO)” wykazano kwotę 15.671.439,37 zł, mimo że bilans otwarcia 2017 r. na koncie 800 „Fundusz jednostki” wynosił minus 12.736.829,58 zł;
- w poz. I.1.1. „Zysk bilansowy za rok ubiegły” wykazano kwotę 35.001.363,89 zł i jednocześnie w poz. I.2.1. „Strata za rok ubiegły” wykazano kwotę minus 6.593.094,94 zł, mimo że rok 2016 zamknął się zyskiem w kwocie 28.408.268,95 zł;
- w poz. I.1.2. „Zrealizowane wydatki budżetowe” wykazano kwotę 11.832.923,19 zł, zamiast kwotę 11.819.364,43 zł, która odpowiada sumie zrealizowanych wydatków budżetowych wykazanych w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31.12.2017 r. (korekta z dnia 29.03.2018 r.) i sprawozdaniu Rb-28NWS za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2017 r. (różnica wynosi minus 13.558,76 zł);
- w poz. I.1.4. „Środki na inwestycje” wykazano stan konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”, tj. kwotę 4.532.266,43 zł, zamiast wykazać kwotę 2.942.076,89 zł, która odpowiada sumie wydatków klasyfikowanych w § 605 i 606 wykazanych w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S za 2017 r. i sprawozdaniu Rb-28NWS za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2017 r. - różnica wynosi 1.590.189,54 zł;
- w poz. I.1.6. „Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe ...” nie wykazano wartości nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych w łącznej kwocie 1.850.203,00 zł, tj. gruntów nabytych w drodze komunalizacji na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego (kwota 1.849.103,00 zł) oraz darowizn (kwota 1.100,00 zł). Powyższe kwoty wynikają z ewidencji księgowej konta 800-10-01 „Fundusz jednostki – środki trwałe zwiększenia”;
- w poz. I.2.2. „Zrealizowane dochody budżetowe” wykazano kwotę 39.269.206,91 zł, zamiast kwotę 39.268.084,69 zł, która odpowiada sumie zrealizowanych dochodów budżetowych wykazanych w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31.12.2017 r. korekta z dnia 28.04.2018 r. - różnica wynosi (-) 1.122,22 zł;
- w poz. I.2.6. „Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych...” nie wykazano kwoty 17.000,00 zł dotyczącej przekazania wodociągu do ZGK. Powyższa kwota wynika z ewidencji księgowej konta 800-10-02 „Fundusz jednostki – środki trwałe zmniejszenia”;

- nie zachodzi zgodność rachunkowa sprawozdania, tj. w poz. II „Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ)” wykazano saldo Wn konta 800, tj. kwotę (-) 12.453.466,82 zł, mimo że przyjmując dane wykazane w części I sprawozdania Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ) wynosi (+) 29.829.604,48 zł (suma pozycji I i I.1 pomniejszona o wartość pozycji I.2). Powyższe narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 17 ust. 3 pkt 1 i ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
- 20.** W zakresie wykazania danych w sprawozdaniach budżetowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a)** w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2017 r. (korekta z dnia 28.04.2018 r.):
- w rozdziale 85502 § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” w kol. 7 „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” wykazano kwotę 22.573,94 zł, mimo że w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ sporządzonym na koniec IV kwartału 2017 r. w kol. „potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” w rozdziale 85502 wykazano łącznie kwotę 24.169,94 zł (różnica 1.596,00 zł). Kwota 1.596,00 zł została wykazana w rozdziale 85502 w § 0940 „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych”, co narusza § 6 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej;
 - w rozdziale 75621 § 0010 „Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych” w kol. 8 „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 3.680.218,00 zł, mimo iż w 2017 r., tj. okresie sprawozdawczym, na rachunek bankowy budżetu wpłynęły udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie ogółem 3.778.066,00 zł. Różnica w kwocie 97.848,00 zł powstała w wyniku nieuwzględnienia w dochodach otrzymanych udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, które wpłynęły na rachunek bankowy w styczniu 2017 r., a dotyczyły 2016 r. Powyższe narusza § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 3 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do tego rozporządzenia;
 - w rozdziałach 80101, 80110, 80150 § 2010 w kol. 8 „Dochody otrzymane” wykazano kwoty dotacji, które wpłynęły na rachunek bankowy budżetu gminy w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu o dokonane w styczniu 2018 r. zwroty, tj. w kwocie równej dochodom wykonanym, np. w rozdziale 80101 § 2010 wykazano kwotę 77.743,04 zł, mimo że w 2017 r. na rachunek bankowy budżetu gminy wpłynęła kwota 79.780,89 zł, a zwrot niewykorzystanej części dotacji w kwocie 2.037,85 zł nastąpił w styczniu 2018 r. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 39 do tego rozporządzenia;
 - w rozdziale 70005 § 0750 w kol. 10 „zaległości netto” wykazano kwotę 1.423,01 zł, mimo że na dzień 31.12.2017 r. należność w kwocie 1.414,47 zł nie była zaległością, co narusza § 3 ust. 2 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej;
 - w rozdziałach: 75615 i 75616 (kol. 12 - 15) nie wykazano skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień oraz wydanych decyzji przez organ podatkowy.

Dane w powyższym zakresie wykazano w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S. Nieprawidłowość narusza § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 1 pkt 9 - 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 39 do tego rozporządzenia.

- b) w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2017 r. (korekta z dnia 29.03.2018 r.) nie wykazano danych w kol. 10 „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego” oraz w kol. 11 „Wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego”. Dane w powyższym zakresie wykazano w sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S. Nieprawidłowość narusza § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 9 ust. 2 pkt 6 i 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 39 do tego rozporządzenia.
- c) w sprawozdaniu Rb-PDP za 2017 r. oraz w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2017 r. skutki wydanych przez Organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa decyzji dotyczących umorzenia zaległości podatkowych w podatku rolnym w kwocie 167,00 zł za okres 2017 r. zostały wykazane jako umorzenie zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości oraz zawyżono skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości o kwotę 747,00 zł. Powyższe narusza § 3 ust. 1 pkt 9, pkt 10 i pkt 11 lit. a) Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
21. Za poszczególne kwartały 2017 roku nie sporządzano jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca IV kwartału roku 2017, mimo że w 2017 r. Gmina uzyskała dochody związane z realizacją zadania z zakresu administracji rządowej. Nieprawidłowość narusza § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z postanowieniami załącznika nr 44 do tego rozporządzenia.
22. W zakresie sporządzania sprawozdań z operacji finansowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a) w kwartalnym jednostkowym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2017 r. (korekta z dnia 20.02.2018 r.):
- w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazano kwotę 4.951.330,59 zł, zamiast kwoty 4.953.341,72 zł wynikającej z ewidencji księgowej kont budżetu 133, 135, 224,240 i 909;
 - w poz. N4.1 „należności wymagalne z tytułu dostaw towarów i usług” w kol. 13 „gospodarstwa domowe” wykazano kwotę 1.423,01 zł wobec spółki akcyjnej, mimo że na dzień 31.12.2017 r. należność w kwocie 1.414,47 zł netto nie była wymagalna. Powyższą należność wraz z podatkiem VAT w kwocie 325,33 zł, tj. łącznie kwotę 1.739,80 zł należało wykazać w poz. N5.1 „pozostałe należności z tytułu dostaw towarów i usług” w kol. 12 „przedsiębiorstwa niefinansowe”. Powyższe narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji

finansowych⁹, w związku z § 13 ust. 1 pkt 4 i pkt 5 oraz ust. 2 pkt 5 i pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do tego rozporządzenia.

- b) za poszczególne kwartały 2017 roku sporządzano po dwa jednostkowe sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz za rok 2017 sporządzono dwa jednostkowe uzupełniające sprawozdania Rb-UZ o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych według stanu na koniec 2017 roku odrębnie dla jednostki - Urząd Gminy oraz dla organu, zamiast sporządzać po jednym sprawozdaniu jednostkowym obejmującym swym zakresem zarówno Urząd jak i organ, co narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
- c) w cząstkowym kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2017 roku, obejmującym swym zakresem Urząd, w części A. „Zobowiązania wg tytułów dłużnych” w wierszu E2.2 „Kredyty i pożyczki długoterminowe” wykazano wartość zobowiązań z tytułu zakupu telefonów komórkowych na raty w kwocie 2.850,98 zł, zamiast w kwocie 2.954,36 zł, co narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do tego rozporządzenia.
23. W 2017 roku przypis należności z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego ujmowano na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na podstawie i w wysokości dokonanej wpłaty, co narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 221 określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
24. W zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej stwierdzono, iż:
- wydatek w kwocie ogółem 5.080,00 zł z tytułu zapłaty składki członkowskiej za przynależność Gminy do Regionalnej Organizacji Turystycznej i Związku Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego ujęto w § 4300 „Zakup usług pozostałych”, zamiast § 4430 „Różne opłaty i składki” (ROT) i § 2900 „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących” (ZMiGRŚ) oraz odpowiednio w rozdziale 75075 „Promocja jednostek samorządu terytorialnego” (ROT) i rozdziale 01095 „Pozostała działalność: (ZMiGRŚ), zamiast 75023 „Urzędy gmin”.
 - wydatek w kwocie ogółem 62.729,66 zł z tytułu zwrotów kosztów wychowania przedszkolnego sklasyfikowano do § 4430 „Różne opłaty i składki”, zamiast do § 4330 „Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego”,
 - wydatki w kwocie 206,64 zł dotyczące spłaty 12 rat za telefon komórkowy zaklasyfikowano do § 4360 „Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych”, zamiast do § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”.
- Powyższe narusza zasady klasyfikacji działów, rozdziałów oraz paragrafów wydatków określonych w załącznikach nr 1, 2 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca

⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁰.

II. W zakresie wykonania budżetu:

1. Na stronie BIP Gminy Łopuszno nie podano do publicznej wiadomości informacji, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych oraz nie opublikowano opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w sprawie możliwości sfinansowania deficytu budżetu planowanego w uchwale budżetowej Gminy Łopuszno na 2017 rok, co narusza art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
2. W 2017 r. dopuszczono do przekroczenia limitu wydatków ustalonych w planie finansowym jednostki Urząd Gminy o kwotę ogółem 18.636,23 zł, w tym w dz. 801 rozdz. 80104 § 4430 o kwotę 4.023,46 zł poprzez zapłatę w dniu 21.12.2017 r. na rzecz Gminy Piekoszków kwoty 4.093,68 zł tytułem refundacji kosztów dotacji za miesiąc grudzień 2017 r., w dz. 900 rozdz. 90015 § 4260 o kwotę 14.612,77 zł poprzez opłacenie w dniu 20.12.2017 r. FV nr 16/1712/00000455 z dnia 11.12.2017 r. za energię elektryczną na kwotę 27.125,61 zł. Powyższe narusza art. 254 pkt 3 oraz art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy o finansach publicznych.
3. W dniu 5.06.2017 r. i w dniu 7.06.2017 r. rachunek bankowy budżetu gminy (konto 133) zasilono środkami w kwocie 100.000,00 zł pochodzącymi z rachunku bankowego sum depozytowych (konto 139) oraz w kwocie 32.000,00 zł z rachunku ZFŚS (konto 135) celem uzupełnienia środków pieniężnych na bieżące wydatki Gminy. Zwrotu środków dokonano w dniu 12.06.2017 r. Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 w związku z art. 5 ustawy o finansach publicznych.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

1. Podatnik Urząd Gminy Łopuszno w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2017 nie wykazał do opodatkowania gruntów (dróg) o łącznej powierzchni 136,3356 ha, którymi Gmina włada na zasadach samoistnego posiadania. Zaniżenie podatku od nieruchomości za 2018 rok wynosi 204.503,40 zł. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹¹ oraz art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne¹².
2. W dokumentacji podatkowej nie sporządzano i nie przechowywano kopii decyzji wymiarowych dotyczących podatków pobieranych od osób fizycznych, co narusza art. 210 § 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹³, w związku z art. 210 § 1a tej ustawy oraz § 4 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego¹⁴. Ponadto brak kopii decyzji narusza zasady wynikające z załącznika nr 2

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

¹¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

¹² Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 ze zm., dalej ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne

¹³ Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., dalej Ordynacja podatkowa

¹⁴ Dz. U. Nr 208 poz. 1375, dalej rozporządzenie w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego

„Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gmin i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych¹⁵.

3. Od pobranych w 2017 r. dochodów związanych z realizacją zadania z zakresu administracji rządowej w łącznej kwocie 3.204,52 zł z tytułu odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Józefinie nie potrącono 5% na rzecz Gminy - uzyskane dochody w całości odprowadzono do budżetu Wojewody Świętokrzyskiego. W wyniku powyższego dochody Gminy zostały zaniżone o kwotę 160,23 zł. Powyższe narusza art. 254 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹⁶.

IV. W zakresie wydatków budżetowych:

1. W nieprawidłowy sposób dokonano ustalenia faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych w 2017 r. w Urzędzie Gminy (w tym pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych) oraz w nieprawidłowy sposób obliczano zwiększenie odpisu z tytułu zatrudniania osób, w stosunku do których orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz emerytów, którzy przeszli na emeryturę w 2017 roku, co spowodowało zaniżenie odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na 2017 rok o kwotę 482,42 zł. Nieprawidłowość narusza § 1 i § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych¹⁷, w związku z art. 5 ust. 1, ust. 4 i ust. 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych¹⁸.
2. W zakresie wypłat ekwiwalentów pieniężnych członkom ochotniczych straży pożarnych za udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) w stosunku do prezesów OSP z terenu Gminy, którzy składali wnioski o wypłatę ekwiwalentów z opóźnieniem, nie podejmowano w Urzędzie działań zobowiązujących do terminowego składania wniosków, zgodnie § 3 ust. 1 uchwały Nr XIX/119/2008 Rady Gminy z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia ekwiwalentu za udział w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym.
 - b) na części wniosków o wypłatę ekwiwalentów nie zamieszczano daty ich wpływu do Urzędu Gminy, co narusza § 42 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych oraz § 7 pkt 6 załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia,

¹⁵ Dz. U. Nr 14, poz. 67, dalej rozporządzenie w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych

¹⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, dalej ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

¹⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349, dalej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

¹⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 1316 ze zm., dalej ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

- c) część wypłat ekwiwalentów za udział członków OSP w działaniach ratowniczych w II i III kwartale 2017 r. na kwotę ogółem 3.464,99 zł dokonano z opóźnieniem od 15 do 18 dni, zamiast w terminie do końca m-ca następującego po kwartale, pomimo terminowego złożenia wniosków o wypłatę, co narusza § 3 ust. 3 obowiązującej w jednostce w 2017 roku uchwały Nr XIX/119/2008 Rady Gminy.
3. Wydatki w kwocie 2.705,12 zł tytułu zapłaty na rzecz Świętokrzyskiej Izby Rolniczej 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego od I raty 2017 r. oraz w kwocie 398,88 zł od II raty zostały dokonane łącznie w dniu 14.06.2017 r., zamiast odpowiednio do dnia 5.04.2017 r. i 5.06.2017 r. - opóźnienie wyniosło 60 dni i 8 dni. Nieprawidłowość narusza art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych¹⁹.

V. W zakresie zamówień publicznych:

1. W 2017 roku oraz do dnia 30.10.2018 r. dokonano nieterminowego zwrotu wadium wniesionych w pieniądzu na rzecz 12 oferentów na kwotę ogółem 160.600,00 zł. Dotyczyło to wadium wpłacanych w ramach przetargów rozstrzyganych w latach 2008 - 2017. Nieterminowe zwroty miały miejsce wobec oferentów, którzy nie zostali wybrani jako wykonawcy, jak i oferentów, z którymi zawarto umowy. Zwrotów dokonano na wnioski oferentów oraz w wysokości uprzednio wniesionej przez oferenta.
W wyniku działań kontrolnych w listopadzie 2018 r. dokonano zwrotu wadium na kwotę 44.200,00 zł na rzecz 7 oferentów oraz wadium na kwotę 16.200,00 zł od 3 oferentów przekazano na rachunek bankowy dochodów.
Powyższe narusza art. 46 ust. 1, ust. 1a, ust. 4, ust. 4a, ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁰ oraz art. 4 ust. 1 pkt 12 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
2. W Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w opisie przedmiotu zamówienia na realizację usługi pn.: „Dowóz uczniów do placówek oświatowych gminy Łopuszno” nie określono wymagania zatrudnienia przez wykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia pomimo, że wykonanie tych czynności polegało na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy²¹, czym naruszono art. 29 ust. 3a ustawy Prawo zamówień publicznych.

VI. W zakresie dotacji:

1. W zakresie udzielonych przez Gminę dotacji ustalono następujące nieprawidłowości w zakresie formalnym:
- a) transze dotacji podmiotowej dla Gminnego Ośrodka Kultury w kwocie ogółem 203.000,00 zł przekazywano w okresie maj – sierpień oraz październik – listopad 2017 r. po 20 dniu danego miesiąca, co narusza termin określony w rozdziale II pkt 1 zał. nr 1 do zarządzenia Nr 46/2014 Wójta z dnia 3 września 2014 r. w sprawie zasad przyznawania i rozliczania dotacji podmiotowej i dotacji celowej z budżetu Gminy Łopuszno dla samorządowych instytucji kultury, zgodnie

¹⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1027 ze zm., dalej ustawa o izbach rolniczych

²⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

²¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 917 ze zm., dalej ustawa Kodeks pracy

- z którym dotacja podmiotowa na działalność bieżącą przekazywana jest w transzach miesięcznych do 20 dnia każdego miesiąca.
- b) miesięczne rozliczenia dotacji przedmiotowej na kwotę ogółem 41.482,30 zł składane przez Samorządowy Zakład Gospodarki Komunalnej w Łopusznie w 2017 r. za lipiec wpłynęło do Urzędu w dn. 24.08.2017 r., za wrzesień – w dn. 23.10.2017 r., za październik – w dn. 16.11.2017 r. oraz nie złożono odrębnego rozliczenia za listopad, który to okres rozliczono na jednym formularzu wspólnie z rozliczeniem za grudzień 2017 r., złożonym po terminie, tj. w dn. 27.12.2017 r., co narusza § 2 zarządzenia Nr 79/2011 Wójta z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowości rozliczania dotacji przedmiotowej udzielonej Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Łopusznie, zgodnie z którym termin rozliczania dotacji za każdy miesiąc następuje do 15 dnia za miesiąc poprzedni,
 - c) transza dotacji celowej dla Gminy Radoszyce w kwocie 121.982,00 zł została przekazana w dniu 14.11.2017 r., tj. ze zwłoką 65 dni w stosunku do terminu umownego (10.08.2017 r.), określonego w § 2 ust. 2 Porozumienia Nr 1 (z aneksem z dn. 20.07.2017 r.). Powyższe narusza również art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
 - d) na składanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Łopusznie, Gminny Ośrodek Kultury w Łopusznie, Gminę Radoszyce oraz kluby sportowe: Łopuszański Klub Sportowy oraz Ludowy Klub Karate Kyokushin BudoKai „Rozliczeniach/Sprawozdaniach końcowych dotyczących wykorzystania otrzymanej w 2017 roku z budżetu Gminy dotacji podmiotowych i celowych” brak adnotacji Wójta o ich rozliczeniu, która daje podstawę do uznania, iż dotacja została wykorzystana prawidłowo oraz rozliczenia jej w ewidencji księgowej kont 224 i 810.
2. Bez zastrzeżeń Wójt w Łopusznie miesięczne „Rozliczenia dotacji przedmiotowej” na zadanie pn. „Bieżące utrzymanie dróg” za: lipiec, sierpień i październik 2017 roku, w których podmiot dotowany wskazał, iż do prac związanych z budową przepustów drogowych oraz kopania rowów, wykorzystano 7 przyczółków wg stawki 150,00 zł/szt., co dało kwotę ogółem 1.050,00 zł oraz w lipcu 2017 r. zużyto 0,8 m³ betonu wg stawki 283,00 zł za m³, co dało kwotę 226,40 zł. Zastosowane przez Zakład stawki przeliczeniowe za przyczółki i beton nie zostały przewidziane w uchwale Nr XXII/197/2017 Rady Gminy z dnia 25 stycznia 2017 r. w sprawie określenia stawek dotacji przedmiotowej. W konsekwencji Wójt, jako dotujący nie stwierdził, iż dotacja w kwocie 1.276,40 zł została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem i nie wydał decyzji o jej zwrocie, w tej części wraz z odsetkami. Nieprawidłowość narusza § 45 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych²² oraz art. 251 ust. 4 i art. 252 ust. 1 ,pkt 1, w związku z art. 60 pkt 1 i art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.
3. Nie dokonano rzetelnej kontroli terminowości rozliczenia zrealizowanego w 2017 roku przez Ludowy Klub Karate Kyokushin BudoKai w Łopusznie zadania pn. „Rozwój sportu w Gminie Łopuszno” udzielonego w formie dotacji celowej w kwocie 10.000,00 zł na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie²³. Zgodnie z § 11 ust. 1 umowy Nr 23/2017 zawartej w dniu 1.03.2017 r. pomiędzy Klubem a Gminą Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego powinno zostać sporządzone przez Zleceniobiorcę w terminie 30 dni od dnia

²² Dz. U. z 2015 r. poz. 1542, dalej rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych

²³ Dz. U. z 2018 r. poz. 1263 ze zm., dalej ustawa o sporcie

zakończenia realizacji zadania, tj. do dnia 2 stycznia 2018 r. Z uwagi na brak wpływu do Urzędu z końcem grudnia 2017 r. Sprawozdania Klubu, Skarbnik, działająca z upoważnienie Wójta, pismem z dnia 29.12.2017 r. wezwała Klub do natychmiastowego złożenia Sprawozdania wskazując ostateczny termin jego złożenia 5.01.2018 r. oraz dodając zastrzeżenie, iż w przypadku nie złożenia we wskazanym terminie Sprawozdania wzywa się do zwrotu otrzymanej dotacji oraz zostaną naliczone dodatkowe koszty.

Sprawozdanie końcowe wraz z pismem wyjaśniającym opóźnienie zostało złożone przez Prezesa Klubu w dniu 17.01.2018 r. Do pisma nie załączono żadnych dokumentów potwierdzających wskazane w nim okoliczności.

Pomimo niedotrzymania terminu wskazanego w ww. piśmie z dnia 29.12.2018 r. oraz mając na uwadze § 11 ust. 5 ww. umowy, zgodnie z którym w przypadku niezłożenia Sprawozdania, Zleceniodawca wzywa pisemnie Zleceniobiorcę do jego złożenia, a w przypadku niezastosowania się do wezwania, Zleceniobiorca zapłaci karę umowną w wysokości 10% kwoty dotacji, Wójt nie naliczył i nie pobrał od Klubu kary w wysokości 10% kwoty dotacji (10.000,00 zł), tj. 1.000,00 zł.

4. W 2017 roku udzielono dwóch dotacji celowych na podstawie ustawy o sporcie wg klasyfikacji 926/92605/§2820 na zadanie wskazane w uchwale Nr XXII/193/2017 Rady Gminy z dnia 25 stycznia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Łopuszno na rok 2017 pn. „Uprawianie lekkoatletyki w biegach, uczestnictwo w zawodach sportowych oraz utrzymanie obiektów sportowych dla klubów sportowych” łącznie na kwotę 50.000,00 zł. Ze złożonych przez dwa podmioty wniosków o udzielenie dotacji oraz podpisanych w dniu 1.03.2017 r. umów na udzielenie wsparcia finansowego wynika, iż zostały one złożone na realizację zadania z zakresu rozwoju sportu w Gminie Łopuszno w 2017 r. pod nazwą: „Organizacja i uczestnictwo w zawodach piłki nożnej na szczeblu województwa świętokrzyskiego” oraz „Rozwój karate i sportów walki na terenie Gminy Łopuszno”. Powyższe zadania wskazane we wnioskach i umowach nie odpowiadają celowi, na jaki Gmina może udzielić dotacji wskazanemu w załączniku dotyczącym dotacji celowych w uchwale budżetowej Nr XXII/193/2017 Rady Gminy z dnia 25 stycznia 2017 r. wraz ze zmianami, co narusza art. 44 ust. 1 pkt 2 i art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

VII. W zakresie gospodarki mieniem:

1. W fakturach wystawianych w 2017 r. dzierżawcom gruntów wskazywano inny termin płatności niż wynikający z zawartych umów, co narusza postanowienia tych umów oraz art. 669 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1996 r. Kodeks cywilny, w związku z art. 694 tej ustawy²⁴.
2. Do dnia kontroli nie podjęto działań mających na celu usunięcie nieprawidłowości polegającej na przekazaniu w trwałą zarząd dwóm jednostkom organizacyjnym Gminy, tj. Zespołowi Szkół w Łopusznie i Zakładowi Gospodarki Komunalnej tej samej nieruchomości, tj. działki położonej we wsi Antonielów oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 106 o powierzchni 0,9800 ha. Przekazanie nieruchomości Zespołowi Szkół nastąpiło na podstawie decyzji RiG 724/37/2006 z dnia 10.11.2006 r. protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 27.12.2006 r., natomiast Zakładowi Gospodarki Komunalnej na podstawie decyzji RiG 724/23/2008 z dnia 14.05.2008 r. protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 10.06.2008 r. Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków

²⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm., dalej Kodeks cywilny

przedmiotowa działka znajduje się we władaniu Zespołu Szkół w Łopusznie, mimo że faktycznie włada nią samorządowy zakład budżetowy. Nieprawidłowość narusza art. 46 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami²⁵.

VIII. W zakresie rozliczania się z jednostkami organizacyjnymi:

1. Wójt nie przekazał kierownikom jednostek podległych informacji niezbędnych do opracowania projektów planów finansowych na 2018 r., co narusza art. 248 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Pomimo stwierdzenia przez kontrolującego ww. nieprawidłowości, powyższa sytuacja miała również miejsce w zakresie projektów planów na 2019 r., które należało przekazać do dnia 22.11.2018 r. (tj. w czasie trwania kontroli).
2. Wójt, do dnia trwania kontroli nie określił formy przekazywania sprawozdań budżetowych przez kierowników samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, co narusza § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Łopuszno poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

²⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Opracować prawidłowo i w sposób kompletny zasady (politykę) rachunkowości, w tym zakładowy plan kont, dostosowując dokumentację przyjętych zasad do przepisów prawa i potrzeb jednostki, stosownie do art. 10 ust. 1, w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²⁶ oraz przepisów rozdziału 2 „Księgi rachunkowe i plan kont” rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r.
2. Na dowodach księgowych (wyciągach bankowych i raportach kasowych) zamieszczać stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
3. Księgi rachunkowe zamykać nie później niż w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy, stosownie do § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w związku z art. 12 ust. 2 pkt 1 i art. 12 ust. 5 ustawy o rachunkowości.
4. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera stosować procedury i środki chroniące przez zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu, w tym wykorzystywać funkcję stosowanego programu komputerowego „zamknięcie miesiąca/roku”, powodującą nieodwracalne wyłączenie możliwości dokonywania zmian w dokonanych zapisach księgowych, mając na uwadze art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 i 2 oraz art. 25 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
5. Przy dokonywaniu zapisów w księgach rachunkowych zamieszczać zrozumiały tekst, zgodny z faktycznym przebiegiem operacji i treścią ekonomiczną, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
6. Sporządzać na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca zestawienie obrotów i sald oraz za rok obrotowy, zgodnie z art. 18 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Ponadto przy prowadzeniu dzienników częściowych grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
7. Prowadzić odpowiednie konta ksiąg pomocniczych (ewidencję analityczną) do poszczególnych kont księgi głównej, stosownie do § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b) oraz zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w szczególności:

²⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- do konta 800 „Fundusz jednostki” zaprowadzić ewidencję umożliwiającą ustalenie przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki,
 - do konta 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” zaprowadzić ewidencję umożliwiającą wyodrębnienie stanu, zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.
- 8.** W księgach rachunkowych Urzędu ujmować rzetelnie operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont jednostki określonych w zał. nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, a w szczególności:
- a)** zapisów na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” dokonywać w pełnej zgodności z wyciągami bankowymi oraz ujmować na tym koncie również dochody związane z realizacją przez Urząd Gminy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
 - b)** operacje wpływu na rachunek budżetu zwrotów niewykorzystanych wydatków dokonywanych przez Urząd Gminy i podległe jednostki ujmować w ewidencji księgowej budżetu ze znakiem plus na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” w korespondencji ze stroną Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”; operację zwrotu przez Gminę na rachunek bankowy niewykorzystanych środków z realizacji projektu unijnego ujmować ze znakiem plus na stronie Wn konta 901 „Dochody budżetu”, w korespondencji ze stroną Ma konta 133,
 - c)** realizowane przez Urząd dochody, które wpływają na wyodrębniony w tym celu rachunek bankowy dochodów Urzędu ujmować bezpośrednio w budżecie na podstawie sprawozdań budżetowych jednostki na stronie Wn konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” w korespondencji ze stroną Ma konta 901 „Dochody budżetu”,
 - d)** naliczenie przez bank i spłatę odsetek od kredytów i od obligacji dokonywać w księgach rachunkowych budżetu poprzez konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe” w korespondencji z kontem 134 „Kredyty bankowe”/260 „Zobowiązania finansowe”,
 - e)** zwroty części niewykorzystanych dotacji celowych ujmować w roku otrzymania dotacji zapisem dodatnim na stronie Wn konta 901 w korespondencji ze stroną Ma konta 133,
 - f)** operacje związane z przypisem w roku bieżącym (otrzymania dotacji) części niewykorzystanych dotacji celowych do zwrotu w roku kolejnym ujmować wyłącznie zapisem dodatnim na stronie Wn konta 901, w korespondencji ze stroną Ma konta 224 „Rozrachunki budżetu”,
 - g)** rozrachunki z tytułu 2% uzyskanych wpływów podatku rolnego na rzecz Izby Rolniczej oraz z tytułu przynależności Gminy do stowarzyszeń i rozliczenia z Powiatowym Urzędem Pracy z tytułu refundacji kosztów zatrudniania przez Urząd Gminy osób bezrobotnych ujmować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - h)** zwiększenia umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu według stawek amortyzacyjnych ujmować wyłącznie na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” (strona Ma),
 - i)** odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu podatków ujmować na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności” w korespondencji z kontem 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
 - j)** na koncie 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” w korespondencji z kontem 800 „Fundusz jednostki” ujmować, w momencie zapłaty, równowartość wydatków budżetowych poniesionych na sfinansowanie inwestycji,

- k) przypisu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych przekazywanych przez Ministerstwo Finansów dokonywać na koncie 224 „Rozrachunki budżetu” pod datą ostatniego dnia miesiąca, za który udziały wpłynęły,
 - l) przypis należności z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na podstawie wystawionych decyzji.
9. Zmniejszyć stan środków trwałych Urzędu (konto 011 „Środki trwałe”) o wartości nieruchomości przekazanych w trwałe zarząd jednostkom oświatowym, Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej i Samorządowemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej, stosownie do zasad funkcjonowania konta 011 określonych w zał. nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z § 2 pkt 5 tego rozporządzenia.
 10. Działości, które są ujęte w ewidencji analitycznej środków trwałych łącznie, wprowadzić do tej ewidencji ilościowo i wartościowo jako poszczególne obiekty pod kolejnymi numerami inwentarzowymi, co umożliwi ustalenie ich wartości początkowej. Środki trwałe stanowiące własność Gminy, w tym grunty, ujmować ilościowo i wartościowo w księgach rachunkowych w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych oraz zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określonymi w zał. nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze zasady tworzenia obiektów inwentarzowych, określone w uchwale z dnia 25 maja 2017 r. Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe”²⁷. W przypadku gruntów (działek), dla których nie określono wartości, wyceny dokonać zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
 11. Zapisów w zakresie zakończonych i rozliczonych inwestycji dokonywać w księgach rachunkowych na koncie 011 „Środki trwałe” na podstawie sporządzanych przez pracowników merytorycznych dowodów OT, stosownie do wewnętrznych uregulowań w tym zakresie wprowadzonych zarządzeniem Nr 44/2008 Wójta z dnia 22 października 2008 r., tj. § 9 pkt IV „Dowody księgowe dotyczące majątku trwałego” i § 13 pkt 6 rozdziału III oraz art. 20 ust. 2 pkt 3 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
 12. Zapewnić bieżące sporządzanie i przekazywanie do Referatu Księgowości Urzędu Gminy dowodów OT i innych dokumentów o zmianie stanu składników majątkowych, celem umożliwienia ujmowania zdarzeń zwiększeń stanu środków trwałych i pozostałych środków trwałych w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego (miesiąca), w którym zdarzenia wystąpiły.
 13. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 3 i ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
 14. Na ostatni dzień każdego roku przeprowadzać rzetelną inwentaryzację drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze w zakresie inwentaryzacji nieruchomości również § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów

²⁷ Dz. Urz. MRiF z 2017 r. poz. 105

z dnia 13 września 2017 r. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować i powiązywać z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

15. Dokonywać potrąceń 5% od dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa, w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, stosownie do art. 254 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
16. W ewidencji księgowej na bieżąco ujmować wartość zaangażowania wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasad funkcjonowania konta 998 określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
17. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmować w bilansie z wykonania budżetu Gminy, w bilansie jednostki Urząd Gminy oraz w zestawieniu zmian w funduszu jednostki zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań stanowiących odpowiednio załączniki nr 5, nr 8 i nr 9 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., stosownie do § 23 ust. 3, ust. 4 i ust. 8 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
18. Nie kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów (należności i zobowiązań). Na koncie rozrachunkowym 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wykazywać saldo zobowiązań i należności zgodnie z ich rzeczywistym stanem, stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
19. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁸, a w szczególności:
 - a) w rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych:
 - w kol. 7 „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” w paragrafie „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” wykazywać kwoty dochodów wynikające z kol. „potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” sprawozdania Rb-27ZZ, stosownie do § 6 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia,
 - w kol. 8 „Dochody otrzymane” w zakresie dochodów z tytułu udziału Gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wykazywać kwoty udziałów, które wpłynęły na rachunek bankowy Gminy w okresie sprawozdawczym, stosownie do § 3 ust. 4 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia,
 - w kol. 8 „Dochody otrzymane” wykazywać faktyczne kwoty dotacji celowych, które wpłynęły na rachunek bankowy Gminy w okresie sprawozdawczym, stosownie do § 3 ust. 5 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia;
 - w kol. 10 „Zaległości netto” nie wykazywać należności pozostałych do zapłaty, których termin zapłaty nie minął, stosownie do § 3 ust. 2 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia;

²⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 109 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r.

- w rozdziałach: 75615 i 75616 (kol. 12 - 15) wykazywać dane dotyczące skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień oraz wydanych decyzji przez organ podatkowy, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 9 - 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.
 - b) w rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych w kol. 10 „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego” oraz w kol. 11 „Wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego” wykazywać dane stosownie do § 8 ust. 2 pkt 6 i 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.
 - c) w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S prawidłowo wykazywać skutki obniżenia górnych stawek podatków, skutki udzielonych ulg i zwolnień oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 9, pkt 10 i pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia .
- 20.** Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2017 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, zgodnie z przepisami § 24 ust. 6 i 9 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
- 21.** Za poszczególne kwartały sporządzać jednostkowe kwartalne sprawozdanie Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r., w związku z postanowieniami załącznika nr 40 do tego rozporządzenia.
- 22.** Kwartalne sprawozdanie Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz § 13 ust. 1 pkt 4 i 6 i ust. 2, w związku z 14 § pkt 9 i 15 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej zał. nr 9 do ww. rozporządzenia, w szczególności:
- w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazywać środki pieniężne znajdujące się na rachunkach bankowych jednostki, za wyjątkiem zgromadzonych na rachunku sum depozytowych i funduszu socjalnego plus ewentualne środki na niewygasające wydatki, powiększone o udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochodów z urzędów skarbowych uzyskanych w styczniu za grudzień roku poprzedniego, pomniejszone o subwencję otrzymaną w grudniu na styczeń roku następnego oraz zwroty dotacji do dysponentów przekazujących dotacje i dochody pobrane na rzecz budżetu państwa z tytułu usług opiekuńczych, udostępniania danych osobowych oraz funduszu alimentacyjnego podlegających zwrotowi w styczniu roku następnego,
 - bezsporne należności z tytułu dostaw towarów i usług (np. niezapłaconych w terminie faktur), których termin płatności dla dłużnika nie minął, wykazywać w kwocie brutto w poz. N5.1 „pozostałe należności z tytułu dostaw towarów i usług”.
- 23.** Za poszczególne kwartały sporządzać po jednym sprawozdaniu jednostkowym Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz sporządzać jedno roczne uzupełniające sprawozdanie Rb-UZ o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych obejmujące swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i jej organ, stosownie do § 4 ust. 1

pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

24. W kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, wykazywać w części A jako kredyty i pożyczki wszystkie zobowiązania wynikające z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 do tego rozporządzenia.
25. Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności zgodnie z opisem zawartym w części pierwszej niniejszego wystąpienia.
26. Podawać do publicznej wiadomości informacje w zakresie i terminie określonym w art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych oraz publikować opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w sprawie możliwości sfinansowania deficytu budżetu planowanego w uchwale budżetowej Gminy, stosownie do art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
27. Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych uchwałą budżetową oraz planem finansowym, przy uwzględnieniu prawidłowo dokonanych przeniesień, zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do art. 254 pkt 3 oraz art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy o finansach publicznych.
28. Zapewnić finansowanie budżetu Gminy wyłącznie ze środków publicznych, bez wykorzystywania środków zgromadzonych na rachunku bankowym sum depozytowych oraz rachunku bankowym zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, stosownie do art. 6 ust. 1, w związku z art. 5 ustawy o finansach publicznych.
29. Prawidłowo sporządzać deklarację na podatek od nieruchomości Urzędu Gminy, a w szczególności wykazywać do opodatkowania grunty znajdujące się w posiadaniu samoistnym Gminy, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
30. Sporządzać kopie decyzji wymiarowych i przechowywać je przez okres 10 lat kalendarzowych poczynając od 1 stycznia roku następnego od daty zakończenia sprawy, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego oraz art. 210 § 1 pkt 8 i art. 210 § 1a Ordynacji podatkowej jak również postanowień załącznika Nr 2 „Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gmin i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, zgodnie z którymi decyzje wymiarowe posiadają kategorię archiwalną B-10.
31. Dokonywać na koniec roku prawidłowego wyliczenia faktycznej liczby zatrudnionych, liczby emerytów i osób z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz korekty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, w stosunku do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy oraz w stosunku do faktycznej liczby emerytów i osób z orzeczeniem o niepełnosprawności w danym roku, stosownie do § 1 oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby

- zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, w związku z art. 5 ust. 4 i ust. 5 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
32. Zobowiązać prezesów Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy do terminowego składania wniosków o wypłatę ekwiwalentów pieniężnych dla członków OSP za udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie w jednostce uregulowaniami wewnętrznymi.
 33. Na wpływających do Urzędu Gminy na nośniku papierowym dokumentacji, w szczególności na wnioskach o wypłatę ekwiwalentów dla członków OSP za udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych umieszczać pieczęć zawierającą m.in. datę wpływu, stosownie do § 42 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, w związku z § 7 pkt 6 załącznika nr 1 do tego rozporządzenia.
 34. Wypłat ekwiwalentów pieniężnych dla członków OSP za udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych dokonywać w terminach wynikających z obowiązujących w jednostce w tym zakresie uregulowań wewnętrznych.
 35. Zapłaty na rzecz Izby Rolniczej 2% uzyskanych w danym roku wpływów z podatku rolnego naliczonych od poszczególnych rat dokonywać w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego, stosownie do art. 35 ust. 2 ustawy o izbach rolniczych.
 36. Zwrotu wadium wszystkim wykonawcom dokonywać niezwłocznie (bez wezwania ze strony Wykonawcy) po wyborze najkorzystniejszej oferty lub unieważnieniu postępowania, za wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych; natomiast Wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, zwracać wadium niezwłocznie od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, stosownie do art. 46 ust. 1a ww. ustawy, mając na uwadze przepisy art. 46 ust. 4a i ust. 5 ww. ustawy. Zwrotu wadium wniesionego w pieniądzu dokonywać wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę, zgodnie z art. 46 ust. 4 ww. ustawy.
 37. W Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia na usługi lub roboty budowlane każdorazowo określać wymóg zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w zakresie realizacji przedmiotu zamówienia na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem czynności, które polegają na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy Kodeks pracy oraz sposób dokumentowania zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę, oraz sankcji z tytułu niespełnienia wymogu zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia, stosownie do art. 29 ust. 3a, w związku z art. 36 ust. 2 pkt 8a ustawy Prawo zamówień publicznych.
 38. Przestrzegać terminów przekazywania dotacji podmiotowych dla instytucji kultury, stosownie do obowiązujących w tym zakresie zasad przyznawania i rozliczania dotacji podmiotowych dla samorządowych instytucji kultury oraz terminów przekazywania dotacji celowych dla jednostek sektora finansów publicznych wynikających z wcześniej zaciągniętych umów, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

39. Egzekwować od Kierownika Samorządowego Zakładu Gospodarki Komunalnej obowiązek terminowego przedkładania miesięcznych rozliczeń z wykorzystania otrzymanej z budżetu Gminy dotacji przedmiotowej, stosownie do obowiązujących w tym zakresie zasad rozliczania dotacji przedmiotowej ustalonych przez Wójta.
40. Na składanych przez dotowane jednostki „Rozliczeniach/Sprawozdaniach końcowych dotyczących wykorzystania otrzymanej z budżetu Gminy dotacji” zawierać adnotację Wójta o ich rozliczeniu, co daje podstawę do uznania dotacji za wykorzystaną prawidłowo oraz do rozliczenia jej w ewidencji księgowej konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” i 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”.
41. Dokonać szczegółowego rozliczenia:
 - a) dotacji przedmiotowej przekazanej w 2017 r. dla Samorządowego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łopusznie z siedzibą w Antonielowie na zadanie w zakresie bieżącego utrzymania dróg oraz wydać decyzję określającą kwotę dotacji podlegającą zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami, stosownie do przepisów art. 252 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 60 pkt 1 i art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.
 - b) dotacji celowej przekazanej w 2017 r. dla Ludowego Klubu Karate Kyokushin BudoKai w Łopusznie na podstawie ustawy o sporcie na zadanie pn. „Rozwój sportu w Gminie Łopuszno” oraz wydać decyzję określającą kwotę dotacji podlegającą zwrotowi do budżetu, stosownie do przepisów § 11 ust. 1 i ust. 5 umowy Nr 23/2017 z dnia 1.03.2017 r. zawartej pomiędzy ww. Klubem a Gminą oraz pisma Skarbnika z dnia 29.12.2017 r., w związku z art. 60 pkt 1 i art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.
42. Dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych (w tym klubów sportowych) udzielać na cele wskazane przez Radę Gminy w uchwale budżetowej, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 2 i art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.
43. W wystawianych dzierżawcom fakturach wskazywać terminy płatności zgodnie z postanowieniami zawartych umów, w związku z przepisami art. 669 § 1 oraz art. 694 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
44. Podjąć działania mające na celu wyeliminowanie sytuacji, w której w obrocie prawnym funkcjonują równocześnie dwie decyzje administracyjne o ustanowieniu trwałego zarządu na tej samej nieruchomości na rzecz dwóch jednostek organizacyjnych.
45. Kierownikom podległych jednostek organizacyjnych przekazywać w ustawowym terminie informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych tych jednostek, stosownie do art. 248 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
46. Określić formę przekazywania sprawozdań budżetowych przez kierowników samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, stosownie do § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pani Wójt zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Gminy w Łopusznie

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
mgr Zbigniew Rekas